

ÚJ SZAKMAI KIADVÁNYOK

CZÉRE BÉLA—VÁSÁRHELYI BOL-
DIZSÁR: *A közlekedés magyar nyelvű
szakirodalmja 1956—1958. Bp. 1960, Mű-
szaki K. 183 old.*

1952-ben indult meg — a Közlekedés-
és Postaügyi Minisztérium kezdeménye-
zésére — a felszabadulásunk utáni hazai
közlekedési szakirodalmat feltáró szak-
bibliográfia-sorozat; az első kötet az
1945—1952-ben, a második kötet az 1953—
1955-ben megjelent szakirodalmat tartal-
mazza.

A most kiadott harmadik kötet az
1956—1958. évben közzétett közlekedési
szakirodalmat öleli fel. Az előző kötetek-
hez hasonlóan ez is négy fejezetre tago-
zódik. Az első fejezet az önálló és kizárólag
közlekedési tárgyú kiadványokat, a
második fejezet az önálló, de csak rész-
ben közlekedési tárgyú műveket, a har-
madik fejezet a szakfolyóiratok közleke-
dési tárgyú cikkeit sorolja fel; a negye-
dik fejezetet a névmutató alkotja. Végül
orosz, német, francia és angol nyelvű tar-
talmi összefoglaló zárja a művet.

Az első két fejezet általában a könyv-
árusi forgalomba került szakkönyveket
ismerteti, ide értve a könyvkereskedői
forgalomban is kapható egyetemi tan-
könyveket, valamint az ismeretterjesztő,
tudománynépszerűsítő, sport- és model-
lező kiadványokat is. A címleírásokat
5—10 soros annotációk egészítik ki,
melyek feltüntetik az ismertett szakköny-
vek legfontosabb tartalmi és színvonal-
beli jellegzetességeit. A harmadik feje-
zetben — a szakcikkek jegyzékében — ál-
talanában a szakfolyóiratokban a szerzők
nével megjelent közlemények szerepel-
nek; a folyóiratok rövid, szerzői megjelölés
nélküli cikkei nem kerültek be a
jegyzékbe.

Az ismertett szakirodalom — mind
az önálló kiadványok, mind pedig a szak-
cikkek fejezetében — nyolc fő szakága-
zatra oszlik: 1. általános közlekedés, 2.
közúti közlekedés, 3. vasúti közlekedés,
4. hajózás, 5. repülőközlekedés, úrhajózás,
6. városi közlekedés, 7. posta és hírköz-
lés, 8. belső (üzemi) szállítás. Ezek a fő
csoportok a folyóiratcikkek jegyzékében
további alcsoportokra oszlanak, mivel a
folyóiratirodalom sokkal terjedelme-
sebb, mint a könyvirodalom.

Amint az összeállítók is megjegyzik az
előszóban, a szakbibliográfia elsősorban
gyakorlati célú. Tárgykörének megvonása
nem szigorú tudomány-rendszertani el-
ven történt, ezért a közlekedés fogalma
igen tágan értelmezve szerepel. Helyet
kapott a bibliográfiában sok olyan közle-
kedésépítési, gépészeti, híradástechnikai
(rádió, televízió!) stb. kérdés, amely a köz-
lekedéssel összefügg. Ezzel kapcsolatban
felhívjuk a figyelmet arra, hogy a szak-
bibliográfia 29—41. oldalán — közműve-
lődési könyvtárakban is igen jól felhasználható — **annotált jegyzék** található a
híradástechnikai (elsősorban rádió, tele-
vízió) szakkönyvekről.

Bár az összeállítók az előszóban meg-
állapítják, hogy a szakbibliográfia szerke-
zeti tagozódása jól bevált, mégis felve-
tünk egy-két szempontot, ami talán még
jobban elősegítené a következő kötetek
használhatóságát.

Véleményünk szerint helyesebb volna
az I—II. fejezet egybeolvasztása, vagyis
az egészben, illetve részben közlekedési
tárgyú szakkönyvek (önálló kiadványok)
egy csoportban való felsorolása. Annál is
inkább, mert a csak részben közlekedési
tárgyú szakkönyvek szakcsoportosítás
nélkül szerepelnek, s csak az annotáció
elolvasása után derül ki, hogy a közleke-
désnek mely szakágazatával foglalkoz-
nak. Az önálló kiadványoknak egy fő
csoportba való besorolása lehetővé tenné,
hogy a csak részben közlekedési vonat-
kozású szakkönyvek is abban a közleke-
dési szakágazatban szerepeljenek, amely
miatt a bibliográfiába bekerültek. (Így pl.
a „Balatoni mindentudó” c. könyv, amely
— többek között — a Balatonon közle-
kedő hajók és vitorlások típusait ismer-
teti, a hajózás szakcsoportjába kerülne;
nem kétséges ugyanis, hogy ott a helye!)

Ugyancsak helyesebb volna a formai
főbeosztást megszüntetni, s helyette tár-
gyi főbeosztást és ezen belül formai cso-
portosítást alkalmazni. Így a szakbiblio-
gráfia — a feltüntetett 8 szakágazatnak
megfelelően — 8 fő fejezetre oszlana
(szükség szerint további alosztályokkal),
s minden szakágazatban 2 formai cso-
portra (szakkönyvek, folyóiratcikkek)
tagozódna. Ezáltal a szakágazatok teljes
irodalmja egy helyen volna megtalálható,
s nem kellene egy szakkérdés irodalmát
három helyen keresni. (Dr. Györe Pál)